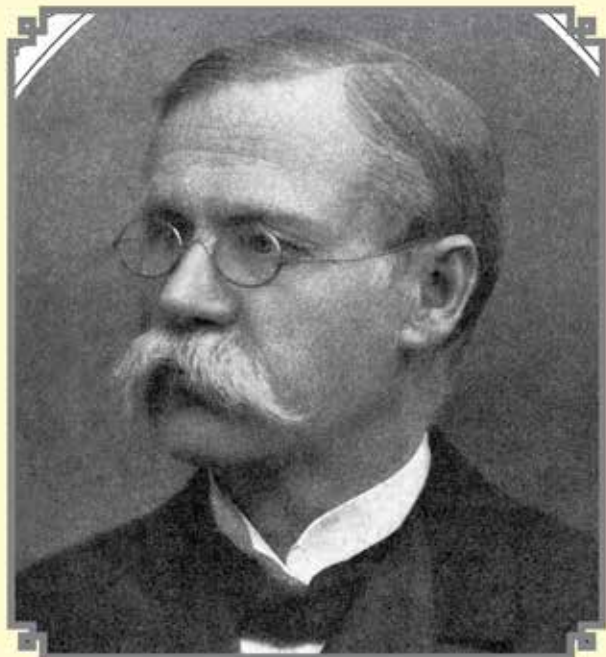

Biografisk text från 1911

Arkeologen
Fredrik
Nordin

Biografi Fredrik Nordin

– Återutgivning

av text från 1911

av L. N. Löffler

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-323-4

Copyright © 2017 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: www.e-boksbiblioteket.se

Förord

I den här e-boken får du veta mer om läraren och forskaren Fredrik Nordin.

Den rätt korta texten är relativt ovanlig eftersom man på den här tiden oftast enbart skrev om personer i officiell ställning. Men den här texten handlar om en person som i dag skulle kallas för "amatörarkeolog".

Läraren Fredrik Nordin kunde tack vare sitt stora intresse för forntiden göra ett stort antal utgrävningar och gav också ut många artiklar och böcker.

Han var framför allt inriktad på Gotlands historia.

Den här texten publicerades ursprungligen den 18 juni år 1911 i tidskriften "Hvar 8 dag" med rubriken "Fredrik Nordin". Texten skrevs av L. N. Löffler (1854–1926).

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

Biografi: Arkeologen Fredrik Nordin

Den här texten publicerades ursprungligen den 18 juni år 1911 i tidskriften "Hvar 8 dag" med rubriken "Fredrik Nordin". Texten skrevs av L. N. Löffler (1854–1926).

På Vitterhets- Historie- och Antikvitets Akademiens högtidsdag (och 125-årsdag) den 20 mars tog dess nyvalde *arbetande ledamot* — hvaraf Akademien har tjugufem —, föreståndaren för döfstum-skolan i Vänersborg, fil. kand. *Per Fredrik Stanislaus Nordin* sitt inträde inför Akademien och en samling andra intresserade åhörare i Vetenskapsakademiens hörsal medelst ett föredrag öfver *Gotlands bildstenar*, belyst af scioptikonbilder.

Rektor Nordin hör, såsom redan af det nämnda framgår, till den, för öfrigt ganska fåtaliga, klass af vetenskapligt bildade och verksamma arkeologer i vårt land, som icke äro arkeologer ex professo. Hans offentliga lifskall är ju ett helt annat. Hans företrädare i Akademien, f. d. regementsläkaren *J. A. Z. Wittlock*, tillhörde samma klass arkeologer.

Fredrik Nordin föddes i Vestkinde församling på Gotland den 7 maj 1852, blef student i Visby 1871 N. blef 1873 lärare vid Manilla

och aflade 1876 fil. kandidatexamen i Uppsala. Efter att 1878 ha blifvit lärare vid döfstumskolan i Lund blef han redan året därpå föreståndare för döfstumanstalten i Skara och tillträdde 1891 den plats, han ännu innehar. Om hans intresse för denna verksamhet och det anseende, han på detta område åtnjuter, vittnar, att han är ordförande i Svenska döfstumläraresällskapet samt hufvudredaktör och utgifvare af Nordisk tidskrift för döfstumskolan (statsunderstödd i alla de tre nordiska länderna).

Men icke mindre är det intresse och den verksamhetslust, han ägnat åt sitt lifs andra stora arbetsfält: den arkeologiska forskningen. Redan som skolyngling, 1870, började han mätningar och anteckningar af sin fäderneös fornlämningar. 1874 genomgick han en arkeologisk kurs för Montelius tillsamman med flera senare bekanta män. 1876 företog han sin första gräfnings på Gotland med anslag af Svenska Fornminnesföreningen. Sedermera erhöll han i många år anslag af den akademi, hvars medlem han nu blifvit, för gräfnings och topografiska undersökningar på Gotland. Han har därvid med stor omsorgsfullhet undersökt graffälten i Kornettskogen i Vestkinde, i Tingstäde m. fl., och offentliggjort resultaten däraf i Svenska Fornminnesföreningens Tidskrift och i Antikvarisk Tidskrift för Sverige. Samtliga grafhögar på den bekanta Stora Karlsö vid Gotland har han ock undersökt, men dessa undersökningar äro ej ännu offentliggjorda. Gotlands fornborgar har han uppmätt och beskrifvit i Akademiens Månadsblad. I samma tidskrift har han beskrifvit sina undersökningar af ett antal af de märkliga hustomtningarna från järnåldern, som på Gotland gå under namnet "kämpagrafvar". En fullständig gård med sådana lämningar har han utgrävt vid Rings i Hejnum och därom, utom beskrifning i Månadsbladet, utgifvit skrif-

ten "En svensk bondgård för 1,500 år sedan", som är rikt illustrerad och innehåller en levande skildring af denna tids kultur.

Öfver de icke mindre märkliga gotländska "bild-stenarna" har han offentliggjort en afhandling (i Studier tillägnade Oscar Montelius) och han förbereder nu tillsammans med professor Gustafson ett monumentalt arbete öfver dessa fornminnen. Han har äfven undersökt fornminnen i Västergötland och Dalsland. Inalles har han öppnat omkring 600 forngrafvar. Med understöd af Akademien har han studerat i utländska museer.

Sedan 1883 är han sekreterare i Västergötlands fornminnesförening och han är vidare intendent för kulturhistoriska afdelningen af Vänersborgs museum och ordförande i museistyrelsen därstädes. Han har nyligen utsetts till kommissarie för Älfsborgs läns båda hushållningsällskaps historiska utställning 1912.

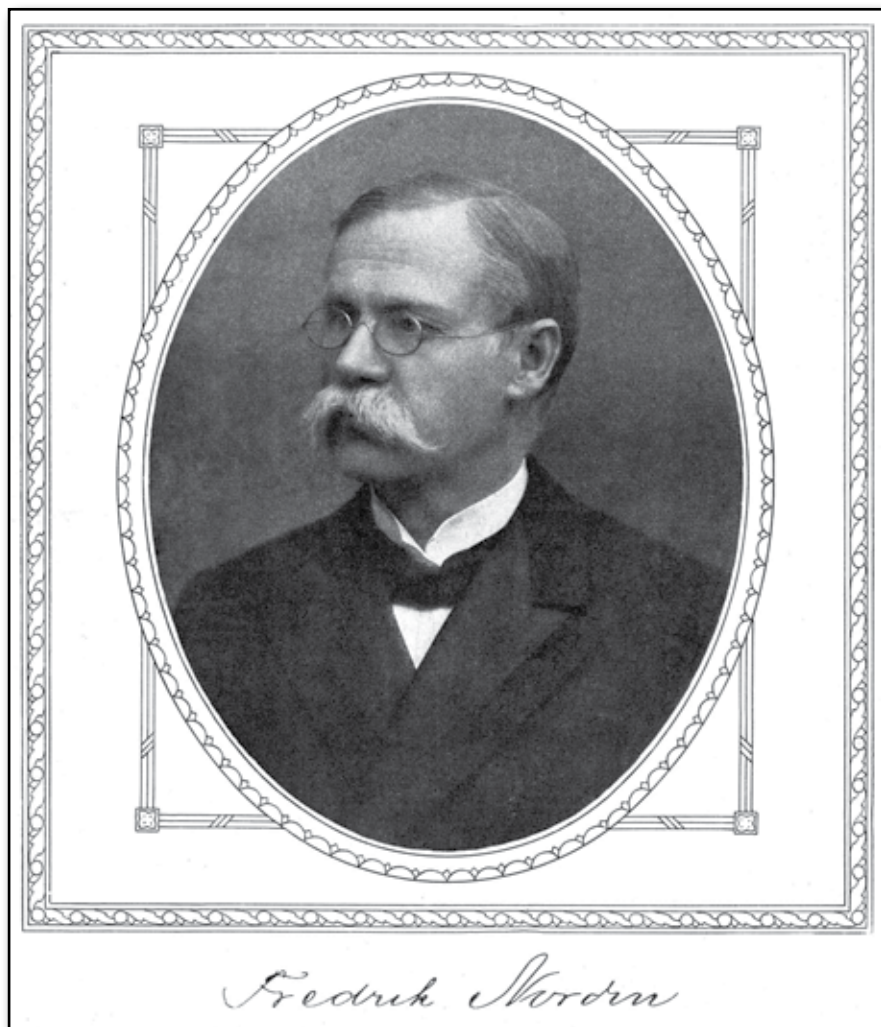
Som af dessa data synes har rektor Nordin utöfvat en rik och mycket förtjänstfull verksamhet på det antikvariska området och gjort sig väl förtjänt af den utmärkelse, han nu fått röna genom inval i den akademi, på hvars verksamhetsfält han så länge varit en nitisk arbetare.

Rektor Nordins inträdestal i Akademien handlade om de nyssnämnda gotländska *bildstenarna*. Han visade, hurusom dessa, af hvilka en här meddelas (från Ardre socken), utvecklats ur en gotländsk grafform, där en kalkhäll är rest invid en graf från romerska järnåldern (3:e årh. e. Kr.). Han framlade en serie af 6 grupper, upptagande en tidrymd af 800 år. Utrymmet förbjuder tyvärr ett närmare ingående på det intressanta ämnet. Här må blott erinras om att redan i andra gruppen uppträder bilden af dödsfartyget, som skulle föra den döde till dödsriket; detta utsmyckas senare med segel och blir allt

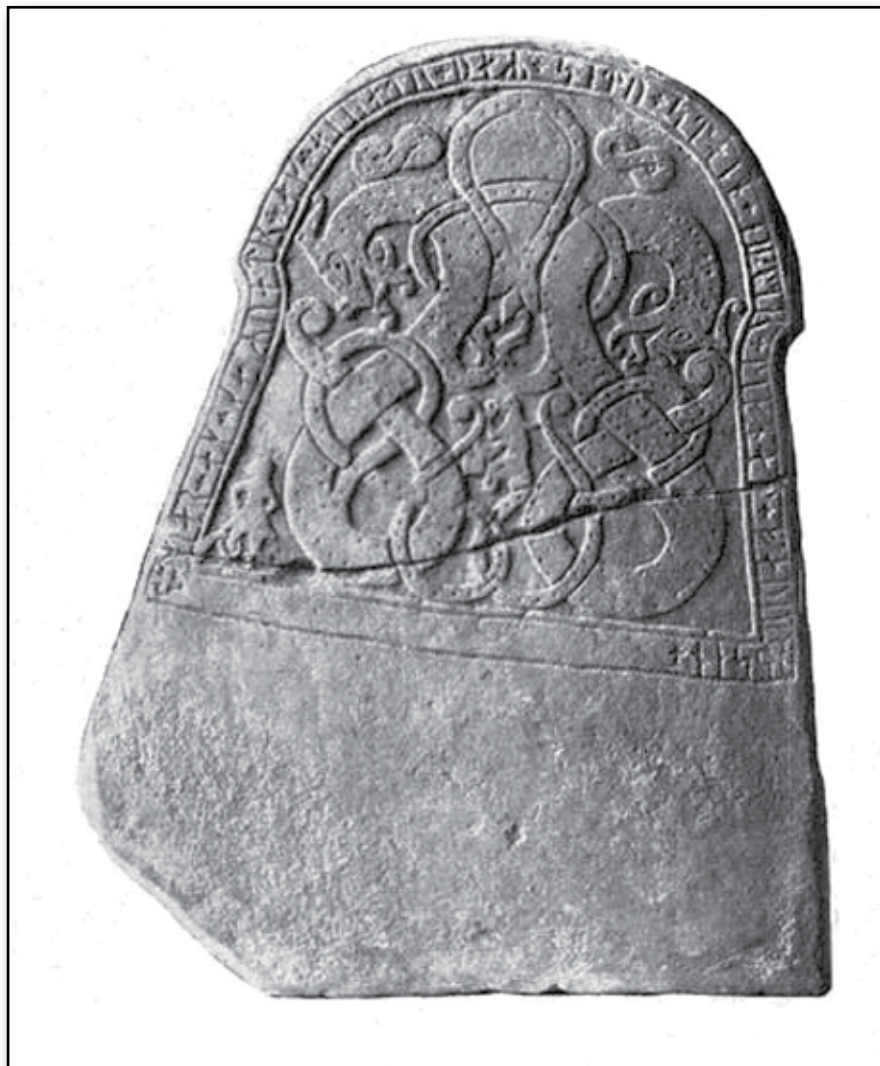
präktigare. Sedan uppräder dödshästen, först fyrfotad, sedan åttafotad liksom Sleipner, Odens berömda häst. På denna red den af lidne, enligt en under tiden uppkommen ny religiös tro, till dödsriket. Några stenar innehålla ytterst präktiga bilder till de från äldre Eddan bekanta hjältedikterna, Völsunga- och Sigurdssångerna. En af de äldsta bildstenarna innehåller en inskrift i urnordiska runor, en del yngre ha inskrifter i de senare runorna. Bildstenarna lämna viktiga bidrag till kännedomen om våra fäders, särskildt de gamla gutarnas, kultur. De förmedla öfvergången till den kristna konsten.

Rektor Nordin är sedan 1879 gift med *Elisabeth Anrep*, som 1876 i Skara grundade Skolhemmet för blinda döfstumma och f. n. är chef för Drottning Sofias stiftelses samtliga afdelningar för blinda döfstumma, äfven blinda sinnesslöa.

L. N. Löffler.

Fredrik Nordin.

Gotländsk bildsten.

Viktiga ord och personer

Gustafson, Gabriel.

[1853–1915] Svensk arkeolog och museiintendent. Är mest känd för utgrävningarna av Barshalder-gravfältet på Gotland och Osebergsskeppet i Norge.

Läffler, Carl Leopold Nicolaus.

[1854–1926] Svensk affärsman och grosshandlare, framför allt verksam i Göteborg. Drev flera kvarnar som framställde vegetabilisk olja. Var under många år engagerad i politik och olika banker och stiftelser.

Manilla.

Förkortning för Manillaskolan i Stockholm. Det här var en statlig skola för elever som var dövstumma eller blinda.

Montelius, Oscar.

[1843–1921] Svensk arkeolog som haft stort inflytande på ämnet i hela världen. Montelius var både riksantikvarie och medlem i Svenska Akademien. Montelius indelning av bronsåldern i sex perioder används fortfarande av arkeologer. Han skrev mer än 400 vetenskapliga skrifter, de mest berömda är "Sveriges historia

från äldsta tid till våra dagar” (1877), ”Sveriges forntid” (1872–1874) och ”Minnen från vår forntid” (1917).

Nordin, Per Fredrik.

[1852–1920] Dövstumlärare och fornforskare. Är mest känd för sina omfattande utgrävningar av ”kämpagrafvar” på Gotland.

Scioptikon.

En typ av enkel projektor som kunde visa genomskinliga bilder på en större yta. Skioptikon-apparaten var en föregångare till den moderna diaprojektorn.

Wittlock, Johan August Zacharias.

[1828–1910] Svensk läkare. Tjänstgjorde under större delen av sin karriär som regementsläkare i Växjö. Var en mycket aktiv samlare av fornminnen.

Fler böcker: E-boksforlaget.se

Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se

Här kan du söka bland e-böcker från flera olika förlag om en rad olika ämnen, bland annat historia och arkeologi.

Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.

Här är några exempel på titlar:

Klassiska deckare

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

Arkeologi

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Ett besök i Roms katakomber år 1870"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "Ett besök i Ystad år 1872"

Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)